

Formule 1 voor dummies[®]

SPIEKBRIEF

Vlaggen en signalen

- » **Zwart-wit geblokte vlag:** de sessie is afgelopen
- » **Gele vlag:** gevaar op de baan
- » **Dubbele gele vlag:** wees voorbereid om direct de auto te stoppen
- » **Groene vlag:** een gevaarlijke situatie is opgelost
- » **Rode vlag:** de sessie wordt gestopt
- » **Blauwe vlag:** een snellere deelnemer moet voorbij gelaten worden
- » **Geel-rood gestreepte vlag:** een deel van de baan is extra glad
- » **Zwarte vlag met oranje cirkel:** een deelnemer met een technisch probleem moet de pitstraat in
- » **Half zwarte, half witte vlag:** waarschuwing voor onsportief gedrag
- » **Zwarte vlag:** diskwalificatie voor een deelnemer
- » **Witte vlag:** er is een langzaam bewegend voertuig op de baan
- » **SC:** de safety car is op de baan
- » **VSC:** de virtuele safety car is ingesteld
- » **Wet Race:** het regent tijdens de race, het bandenreglement verandert

Inhoud

INLEIDING	1
DEEL 1: FORMULE 1, DE KONINGSKLASSE VAN DE AUTOSPORT	7
HOOFDSTUK 1: Wat is de Formule 1?	9
Eredivisie van de autosport	10
De snelste raceauto's ter wereld	11
Regels en afspraken	12
De beste mensen en middelen	13
Fabrieksteams en 'privéteams'	14
Circuits voor Grands Prix	15
Eén groot machtsspelletje	17
Hoop voor de toekomst	20
HOOFDSTUK 2: De geschiedenis van de autosport	21
De allereerste snelheidswedstrijdjes	22
De prehistorie van de auto	23
De eerste echte autoraces	26
Het échte begin	28
Verschillende vormen van autosport	33
Het Grand Prix-seizoen als WK	34
Het wereldkampioenschap Formule 1	39
De nieuwste regelwijzigingen	50
HOOFDSTUK 3: Elke Grand Prix, elk seizoen	53
De jaarlijkse cyclus	54
Vóór elk raceweekend	58
Vorbereiden op donderdag	59
Trainen op vrijdag	61
Kwalificeren op zaterdag	63
Racen op zondag	67
Hoe het kampioenschap wordt beslist	79
Aan het einde van een seizoen	81
DEEL 2: SNELLE PERSOONLIJKHEDEN	83
HOOFDSTUK 4: Coureurs van nu en toen	85
Hoe word je Formule 1-coureur?	86
Het leven van een Formule 1-coureur	89

	De grootste toppers van nu	91
	De rest van het huidige veld	94
	Oudere eeuwige helden	96
	Vrouwelijke coureurs	100
HOOFDSTUK 5:	Nederlanders en Belgen	101
	Nederlandse helden	102
	Succesvolle Nederlanders	103
	Andere Nederlanders	105
	Belgische helden	107
	Succesvolle Belgen	108
	Andere Belgen	111
	Jong talent voor de toekomst	113
HOOFDSTUK 6:	Teams en hun bobo's	115
	Waaruit bestaat een F1-team?	115
	Renstallen van nu	118
	Kampioensconstructeurs	127
DEEL 3:	AUTO'S, BANEN EN CENTEN	131
HOOFDSTUK 7:	Technisch vernuftige auto's	133
	De basis: het chassis	135
	Aerodynamica	138
	De aandrijflijn	145
	Het loopt op rolletjes	154
	Multifunctioneel stuurwiel	164
	Eindelijk rijden!	166
	Verschillende rijtechnieken	166
HOOFDSTUK 8:	Circuits over de hele wereld	171
	Permanente circuits	172
	Stratencircuits	173
	Eigenschappen van een circuit	173
	Alle huidige circuits op een rij	179
	Racen waar het geld is	183
HOOFDSTUK 9:	Regels en pegels	185
	Sportief de baas: de FIA	186
	Eerlijk en veilig doen	188
	Veiligheid naast de baan	191
	Commercieel de baas: Formula One Group	194
	De deelnemers: Formule 1-teams	199
	Keiharde afspraken	202
	Geld moet rollen	206

DEEL 4: DICHT OP DE ACTIE	211
HOOFDSTUK 10: Beleef de Formule 1	213
Vanuit je luie stoel	213
Een Grand Prix bezoeken	216
Zélf gaan racen	217
HOOFDSTUK 11: Andere autosporten	219
Circuitraces	220
Op openbare of onverharde paden	223
Niet de snelste, wel de beste	225
Andere soorten Grands Prix	226
DEEL 5: HET DEEL VAN DE TIENTALLEN	227
HOOFDSTUK 12: De tien meest succesvolle Formule 1-coureurs	229
Michael Schumacher	230
Juan Manuel Fangio	230
Alain Prost	231
Sebastian Vettel	231
Jack Brabham	231
Jackie Stewart	232
Niki Lauda	232
Nelson Piquet	233
Ayrton Senna	233
Lewis Hamilton	234
HOOFDSTUK 13: De tien meest memorabele Formule 1 Grands Prix	235
Top vijf binnen zes tienden	236
Turbogevecht	236
Brandstoftekort	236
Stofzuiger veegt de vloer aan	237
Titanenstrijd	237
Vervloekt dramaweekend	238
Massacrash	238
Crashgate	239
Heel even kampioen	239
Het Nederlandse sprookje	239
INDEX	241

Inleiding

De Formule 1 is, simpel gezegd, het allerhoogste niveau van de internationale autosport. In deze klasse racen de beste coureurs met de snelste auto's tijdens de duurste autosportevenementen ter wereld. Het wereldkampioenschap Formule 1 is niet voor niets, na de Olympische Spelen en het wereldkampioenschap voetbal, de meest invloedrijke sportaangelegenheid ter wereld. Sinds het officiële begin van het wereldkampioenschap voor autocoureurs, in 1950, heeft de Formule 1 vele honderden miljoenen mensen bereikt – vooral met dank aan de televisie.

Daar mogen we ons best over verwonderen, want de Formule 1 is tegelijkertijd een van de meeste complexe soort competities die er zijn! In de eerste plaats omdat we hier – zoals bij elke vorm van auto- en motorsport – te maken hebben met een **mechanische sport**. Het gaat dus niet alleen om de prestaties van de coureurs, maar ook om hoe de auto's het er in technisch opzicht van afbrengen. Daarnaast spelen de teams met al hun (honderden) leden een belangrijke rol. En dan zijn er nog allerlei invloeden van buitenaf, van commerciële belangen tot ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, media en nog veel meer. Om een beetje wegwijs te raken in deze spannende, lastige maar vooral boeiende wereld, lees je nu *Formule 1 voor Dummies*.

Over dit boek

Allereerst kom je meer te weten over het ontstaan van Formule 1 en autosport in algemene zin. Al sinds we ons kunnen voortbewegen bestaat het idee van wedstrijden om te zien wie de snelste is, dus je zou Formule 1 kunnen zien als de meeste recente en ultieme versie daarvan. In de loop der jaren is er natuurlijk wel een hoop veranderd. We bespreken daarom de meeste van de belangrijke ontwikkelingen, zodat je begrijpt waarom de hoogste autosportklasse nu is zoals die is.

Daarnaast leg ik je natuurlijk uit hoe die hypermoderne raceauto's eigenlijk werken. Met ingang van 2017 is er bovendien een heel pakket aan technische veranderingen doorgevoerd, met het doel om de auto's sneller te maken en de aantrekkelijkheid van de sport te vergroten. Ik licht zoveel mogelijk toe hoe die vernieuwingen in zijn werk

gaan. Maar omdat het seizoen 2017 op het moment van schrijven nog maar net in volle gang is, zijn er ook nog veel onzekerheden over de wijzigingen in het reglement.

Verder komen natuurlijk alle elementen van het Formule 1-circus aan bod, van de verschillende circuits tot de coureurs. Uiteraard is er speciale aandacht voor de rijders uit Nederland en België, met nadruk op de helden van nu: Max Verstappen en Stoffel Vandoorne. Het is bepaald niet gemakkelijk om zelf net zo'n serieuze autocoureur te worden, maar ik kan je wel vertellen op welke manieren je (nog) meer kunt genieten van Formule 1 en autosport in algemene zin. Racen staat immers garant voor veel show, actie en sensatie!

In dit boek gebruikte conventies

In dit boek kom je een paar conventies tegen om je te helpen dit boek door te nemen:

- » **Vetgedrukt** is gebruikt wanneer het om een begrip, naam of andere specifieke term gaat, die in de bijbehorende passage nader wordt toegelicht. Deze term kun je ook vaak terugvinden in de index.
- » *Cursief* geeft aan dat het om een (van oorsprong) vreemdtalige term gaat, maar wordt ook gebruikt voor de titels van 'mediaproducties' zoals televisieprogramma's en boeken.

Wat je niet hoeft te lezen

Dit boek is natuurlijk geschreven om je in zo begrijpelijk mogelijke taal wijzer te maken in de wondere wereld die Formule 1 heet. Daar komt echter een hoop (technische) informatie bij kijken, die niet altijd even cruciaal is om te weten. Daarom geef ik even aan wat je eventueel 'over mag slaan':

- » Kadertekst. De grijs gekleurde vakken met tekst die je hier en daar in het boek aantreft, zijn kaderteksten. Ze bevatten vaak voorbeelden van een bepaalde situatie, anekdotes en leuke weetjes.

- » De copyrightpagina. Nee, dit is geen grap. Je treft daar geen interessante zaken aan, tenzij je diepgaand geïnteresseerd bent in wetteksten en herdrukinformatie!

Aannamen

Natuurlijk ga ik ervan uit dat je in elk geval interesse hebt in de Formule 1. Tegelijkertijd is het goed voor te stellen dat je *Formule 1 voor Dummies* hebt opgepakt omdat je nog niet zoveel weet over de hoogste autosportklasse, of omdat je er gewoon nog (veel) meer over te weten wilt komen. Grote kans dat je nieuwsgierigheid onlangs pas is aangewakkerd door de prestaties van Max Verstappen en Stoffel Vandoorne. In elk geval neem ik aan dat je dit boek leest vanuit één van de volgende situaties:

- » Je weet wat de Formule 1 is, maar kent de regels en gebruiken nog (helemaal) niet en wilt daarover graag meer te weten komen.
- » Je snapt dat autoracen gaat om wie als snelste een bepaalde afstand aflegt, maar ook dat er zaken als strategie, politiek en financiële middelen meespelen. (Zoals eigenlijk in elke sport.)
- » Je vindt de Formule 1 erg leuk, maar bent geen absolute kenner die moeiteloos alle feitjes opdreunt en altijd een uitgebreide mening erover klaar heeft.
- » Je bent een groot Formule 1-liefhebber, wilt alle belangrijke informatie overzichtelijk kunnen lezen en krijgt middels dit boek graag een uitgebreide blik achter de schermen van het hele circus.

De opbouw van dit boek

Formule 1 voor Dummies bestaat uit verschillende delen. Elk deel bevat een aantal hoofdstukken. Op die manier is het voor jou makkelijker om de informatie te vinden die je zoekt. De indeling vind je hieronder.

Deel 1: Formule 1, de koningsklasse van de autosport

We beginnen met uitleg over de belangrijkste zaken in de Formule 1. Wat maakt een Formule 1-auto zo bijzonder en herkenbaar, wie doen er mee en waar wordt eigenlijk geracet? Ook leg ik uit welke belangen er zoal spelen en hoe de sport in de Benelux zo populair is geworden. In hoofdstuk 2 wordt in vogelvlucht de gehele geschiedenis van de autosport beschreven, waarbij Formule 1 pas (ongeveer) de laatste zeventig jaar op de voorgrond is getreden. Daarna neem ik je mee naar een Grand Prix in hoofdstuk 3, waarin we beschrijven wat er allemaal gebeurt – van begin tot eind – in de loop van een raceweekend – en het hele seizoen.

Deel 2: Snelle persoonlijkheden

Waarschijnlijk ken je al een hoop Formule 1-coureurs, maar het is goed om te weten wie er nu precies actief zijn en hoe zij (net als de meest succesvolle van hun vele voorgangers) in de hoogste raceklasse terecht zijn gekomen. In hoofdstuk 4 lees je alles over het leven van een Formule 1-coureur. Speciale aandacht is er in hoofdstuk 5 voor coureurs uit Nederland en België, met name Max Verstappen en Stoffel Vandoorne. De minder bekende, maar minstens zo belangrijke mensen die zelf niet racen, zoals teambazen en bestuurslieden, behandelen we in hoofdstuk 6 – waarin we ook iets dieper ingaan op de teams zelf.

Deel 3: Auto's, banen en centen

In tegenstelling tot sporten zoals voetbal of hardlopen, speelt techniek een zeer belangrijke rol in de Formule 1. In de eerste plaats natuurlijk omdat een auto helemaal moet worden ontworpen, ontwikkeld en opgebouwd voordat je ook maar een meter kunt racen! Ook na het bouwproces blijft techniek een van de belangrijkste factoren. Dat leg ik uit in hoofdstuk 7. Bovendien is het goed om te weten waar en waarom Grands Prix worden verreden – over die locaties en circuits hebben we het in hoofdstuk 8. In hoofdstuk 9 beschrijf ik hoe de regels binnen de sport bepaald worden, waarbij het niet alleen om de spelregels gaat, maar ook om zaken als veiligheid en de verdeling van het geld.

Deel 4: Dicht op de actie

Op welke manieren kun je zelf genieten van Formule 1 en autoracen in algemene zin? (Los van het lezen van dit boek natuurlijk.) Dat vertel ik je in hoofdstuk 10. Om de snelste raceauto's ter wereld met eigen ogen te kunnen aanschouwen, zul je waarschijnlijk een eindje moeten reizen, al zijn er allerlei andere mogelijkheden om te genieten van autosport. Dat er meer is in de racewereld dan alleen Formule 1, zoals andere vormen van circuitraces en rallysport, leer je in hoofdstuk 11.

Deel 5: Het deel van de tientallen

Om de Formule 1 écht te kunnen waarderen – en om erover mee te kunnen praten – wil je natuurlijk je klassieken leren kennen. Daarom heb ik de tien meest succesvolle Formule 1-coureurs aller tijden op een rij gezet. Nog belangrijker zijn de tien meest cruciale Grands Prix in de Formule 1: prachtige, emotionele of simpelweg zeer bijzondere races die de sport op een of andere manier voorgoed hebben veranderd en gemaakt tot wat de Formule 1 nu is.

Pictogrammen die in dit boek worden gebruikt

In dit boek kom je op bepaalde pagina's pictogrammen tegen. Deze kleine tekeningen verwijzen naar specifieke informatie. Hierbij licht ik ze even voor je toe:

BELANGRIJK

Dit pictogram staat vaak bij een alinea die belangrijk is om de Formule 1 beter te leren kennen en begrijpen. Deze informatie beantwoordt in veel gevallen ook vragen die je zult hebben over de sport.

TECHNISCHE
INFO

Omdat de Formule 1 vrij letterlijk een technische sport is (waarin zaken als mechaniek, aerodynamica en elektronica een belangrijke rol spelen), kom je dit pictogram geregeld tegen. We gebruiken het ook om lastige informatie aan te geven, die je echter niet altijd direct hoeft te begrijpen om de Formule 1 beter te leren kennen.

VOORBEELD

Dit pictogram wordt gebruikt wanneer in een passage een voorbeeld wordt toegepast, waarmee bijvoorbeeld bepaalde gebruiken of regels verduidelijkt worden.

PAS OP

Niet alles is wat het lijkt, ook in de Formule 1! Als iets misleidend kan zijn, gebruiken we dit pictogram om je te vertellen dat je extra op je hoede moet zijn om goed bij te blijven.

Klaar voor de start?

Nu je weet wat je van *Formule 1 voor Dummies* kunt verwachten, is het de hoogste tijd voor actie. Natuurlijk mag je door dit boek racen om alles eruit te halen wat je nog niet wist. Maar je kunt ook eerst rustig opwarmen, goed opletten om extra veel te weten te komen en zo een echte Formule 1-expert te worden. Iedere aanpak is anders – net als die van de verschillende coureurs en teams – en kan leiden tot succes. Juist dat maakt de Formule 1 zo mooi!